

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola
grafická, Praha 1, Hellichova 22**

Hellichova 22, 118 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600 004 562

Termín konání orientační inspekce: 14. - 19. listopadu 2002

Čj.:	010 1102/02-5160
Signatura:	oa1zw505

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Název školy je podle posledního Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 7. listopadu 2001 (č.j. 27333/01-21 s účinností od 3. dubna 2001) Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22. Zřizovatelem je Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1. Škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Sídlo školy je v Hellichově ulici č. 22, Praha 1 - Malá Strana, kde je soustředěna většina odborných učeben a ateliérů. Odloučené pracoviště školy uvedené v Rozhodnutí je na Maltézském nám. 16/472, Praha 1, Malá Strana, kde se vyučují všeobecně-vzdělávací předměty. Pro výuku výtvarné přípravy žáků je využíván i pavilon v Rošického ulici. Tělocvičnu a hřiště si škola pronajímá (Sokol Malá Strana, Start Praha).

Škola jako jediná v republice má ve svém programu zahrnut celý proces vzniku tiskoviny, tj. její navrhování, tiskové a dokončovací zpracování a renovaci tiskovin. Výukový program je koncipován od výtvarného zpracování návrhu přes realizaci tiskových podkladů až k finálnímu polygrafickému výrobku.

Škola sdružuje: Střední průmyslovou školu grafickou s kapacitou 360 žáků a Vyšší odbornou školu grafickou s kapacitou 60 žáků. V době konání inspekce v SPŠ grafické studovalo 354 žáci a na VOŠ grafické 55 žáků.

Škola realizuje v souladu s Rozhodnutím studijní obory podle klasifikace kmenových oborů vzdělávání:

SPŠ grafická

34-41-M/002	Polygrafie	denní studium	délka studia 4 roky
82-41-M/002	Užitá fotografie	denní studium	délka studia 4 roky
82-41-M/035	Propagační výtvarnictví – grafická úprava tiskovin	denní studium	délka studia 4 roky
82-42-M/001	Konzervátorství a restaurátorství	denní studium	délka studia 4 roky

VOŠ grafická

82-41-N/020	Grafický design a realizace tiskovin	denní studium	délka studia 4 roky
-------------	--------------------------------------	---------------	---------------------

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy na Střední průmyslové škole grafické vzhledem ke studijnímu oboru Polygrafie a sledovaným předmětům (matematika, fyzika, chemie, výpočetní technika, anglický jazyk a odborné předměty)
- materiálně-technických podmínek vzdělávání na Střední průmyslové škole grafické vzhledem ke studijnímu oboru Polygrafie a sledovaným předmětům (matematika, fyzika, chemie, výpočetní technika, anglický jazyk a odborné předměty)
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v uvedených předmětech

- efektivitu využívání prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům v kalendářním roce 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM V SPŠ GRAFICKÉ OBOR POLYGRAFIE

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje pouze k předmětu inspekce. Věková struktura vyučujících hodnocených předmětů svědčí o stabilizaci i stárnutí učitelského sboru, přestože v některých všeobecně vzdělávacích předmětech se daří získávat mladé a perspektivní pedagogy. Učitelé, až na několik výjimek, splňují kvalifikační požadavky příslušné vyhlášky MŠMT. Chemii a výpočetní techniku vyučují odborně i pedagogicky způsobilé učitelky. Matematiku vyučují dvě učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a vysokoškolsky vzdělaný učitel, který je nespĺňuje. Fyziku učí jeden učitel s odbornou kvalifikací, ale bez pedagogického vzdělání. Pro výuku anglického jazyka má škola dvě plně aprobované učitelky a jednoho učitele pouze s odbornou kvalifikací. Výuka v odborných předmětech je zabezpečována odborně vzdělanými vyučujícími (devíti interními, třemi externími), z nichž pouze dva nemají pedagogické vzdělání.

Výrazným faktorem práce většiny pedagogů jsou osobnostní předpoklady a zaujetí pro obor, schopnost kultivovaně a efektivně stimulovat žáky k aktivitě a prohlubování zájmu o studium i vysoká odborná úroveň jejich znalostí. Ve škole se projevuje pozitivní vnímání nutnosti týmové práce, mezioborové a mezipředmětové spolupráce, vstřícný přístup k novým podnětům v koncepčních záměrech školy, aktivní a odborná činnost řady pedagogů a jejich ochota k dalšímu vzdělávání.

K naplňování vzdělávacího záměru školy přispívá svou činností většina předmětových komisí (dále PK) společensko-vědních i odborných předmětů; podněty z jejich jednání bere vedení školy v úvahu při své řídicí a koncepční činnosti. Do kompetence PK patří i koordinace plánování a rozvržení učiva a sjednocování časových tematických plánů. Tematické plány vytvořené na tento školní rok v chemii nezohledňují aktuální úroveň znalostí žáků, společné učivo dané platnou učební osnovou není proporcionálně rozloženo a výběrové učivo není v nich specifikováno, což je mimo jiné způsobeno menší angažovaností předmětové komise v této oblasti. Tematický plán výpočetní techniky je funkční a jeho naplňování dává žákům potřebné základy pro návazné odborné předměty zaměřené na výpočetní techniku. Časové a tematické plány pro výuku angličtiny, matematiky, fyziky a odborných předmětů jsou funkční a učitelům se daří je naplňovat.

Ředitel školy podporuje další vzdělávání učitelů, v letošním školním roce pět členů pedagogického sboru studuje na Pedagogické fakultě UK (ped. způsobilost), tři učitelé studují jazyky mimo svoji aprobaci v jazykové škole, další čtyři si zvyšují kvalifikaci ve své aprobaci. Škola poskytuje učitelům na vzdělávání příspěvek. Díky dobré spolupráci s profesním zázemím mají odborní učitelé v oboru Polygrafie možnost seznamovat se s nejmodernějšími materiály, stroji a technologickými postupy a většina z nich tuto možnost iniciativně využívá. Přetrvává nedostatek mladých vzdělaných učitelů odborných předmětů.

Vedení školy má vypracovaný časově strukturovaný plán kontrolní činnosti. Vychází z rozdělení kompetencí mezi členy vedení školy a zahrnuje kontrolu denního režimu školy, hospitační činnost, kontrolu plánů a úkolů PK, kontrolu vedení povinné dokumentace. Výsledky kontrolní činnosti jsou pravidelně projednávány na poradách vedení a jsou z nich vyvozovány závěry a nápravná opatření, s nimiž jsou členové sboru seznamováni na pedagogických radách. Ze záznamů z hospitační činnosti je zřejmá vysoká vypovídající

hodnota, jsou konkrétní, s metodickým rozбором vyučovacích metod, s jasně stanoveným doporučením pro další práci učitelů. Stejný závěr byl konstatován ČŠI na základě sledovaných pohospitačních rozborů ředitele školy i jeho zástupců. Rozbory byly vedeny v přátelském duchu, korektně, byly postihnuty nejen nedostatky či rezervy ve výuce, ale i pochváleny zdařilé postupy, kreativita a přístup k žákům. O tom, jak jsou nedostatky odstraňovány, svědčí zpětná vazba ze strany rodičů i absolventů. Ti jsou osloveni s požadavkem na jejich kritickou reflexi svých studií. Další postřehy získává vedení školy od zástupců rodičů v Klubu přátel školy, i od samotných žáků prostřednictvím třídních samospráv.

Ve škole je vytvářen ucelený systém evaluace, vyplývající z nutnosti vyrovnávat se s překotným vývojem oboru a přizpůsobovat mu učební plány tak, aby budoucí absolventi měli příležitost uplatnit se na trhu práce. Soustavné úsilí v tomto směru vede k prohlubování mezioborových vztahů, k zásadnímu důrazu na odbornou přípravu žáků a poskytování možností prezentace vlastní práce.

Z předloženého Plánu řízení a kontroly vyplývá organizační struktura vedení školy, jež určuje kompetence členům vedení školy. Náplň práce vedoucích pracovníků je dána Statutem vedoucích oddělení a vedoucích předmětových komisí. Organizace a chod školy jsou zakotveny ve Vnitřním řádu školy, v němž jsou rovněž podchyceny práva a povinnosti žáků, systém hodnocení prospěchu a chování a úprava styku žáků s vedením školy a ostatními pracovníky. O svých aktivitách informuje škola při dnech otevřených dveří, na webových stránkách, představuje se veřejnosti na samostatných výstavách a prezentacích. K 80. výročí své existence vydala škola rozsáhlý almanach, představující přítomnost i podávající ucelený obraz o minulosti a vývoji školy.

Personální podmínky jsou ve sledované oblasti velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM V SPŠ GRAFICKÁ, OBOR POLYGRAGIE

Obě školní budovy jsou dlouhodobě plně využívány. Kapacitní možnosti omezují přijímání vyššího počtu kvalitních uchazečů. Ředitel školy proto řadu let žádá o adaptaci půdního prostoru hlavní budovy. Suterén a přízemí budovy na Maltézském náměstí byly postiženy letošní povodní a škola tím utrpěla značné ztráty na majetku; navíc tím byly značně zhoršeny prostorové podmínky školy. Ty sice odpovídají kapacitě studujících žáků, ovšem po povodni je situace na hranici únosnosti a je třeba vynakládat mnoho úsilí, aby bylo možné udržet odpovídající podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacích záměrů. Estetická úroveň výzdoby učeben i chodeb s využitím žakovských prací je vysoká a vypovídá o zájmu i vztahu žáků i učitelů ke škole.

Vzhledem k nedostatku odborné studijní literatury na našem trhu, připravilo nově vzniklé Nakladatelství SPGŠ již několik odborných textů, jež chybějící učební pomůcky nahrazují. Škola disponuje několika specializovanými odbornými učebnami pro výuku polygrafických předmětů a odbornými dílnami. Podle sdělení vedení školy trvá dlouhodobě deficit v oblasti investic ze strany státu do školních zařízení a pomůcek. Vzhledem k dynamickému vývoji oboru a finanční náročnosti zařízení škola využívá profesní zázemí, vlastní hospodářskou činnost a sponzory. Výuka chemie probíhá v kmenových učebnách občas vybavených zpětným projektorem, motivující prvky k předmětu se v nich vyskytují ojediněle. Ve škole je také vybavená chemická laboratoř s 10 pracovními místy, v rámci předmětu chemie není využívána,

uplatňuje se více při výuce odborných předmětů. Předmět výpočetní technika se realizuje v odborné učebně s 10 síťově propojenými PC, počítačem učitele, laserovou tiskárnou a serverem pořízenými v rámci projektu INDOŠ na počátku tohoto školního roku. Moderní softwarové i hardwarové vybavení umožňuje naplňovat platnou učební osnovu v plném rozsahu. Na stěnách učebny jsou motivační prvky k předmětu včetně hardwarových ukázek. S pravidly využití učebny mimo vyučování byli žáci seznamováni v období konání orientační inspekce. Pomůcky na matematiku jsou na běžné úrovni. Fyzika je vyučována v kmenových učebnách a základní pomůcky na demonstrační pokusy a laboratorní cvičení jsou k dispozici. Pro výuku anglického jazyka byla ve škole zřízena a vybavena jazyková učebna, která je plně využívána. Některé hodiny jazyků však jsou vzhledem k vysokému počtu hodin vyučovány i v méně vhodných kmenových učebnách. Kabinet anglického jazyka je v odpovídajícím množství vybaven audiotechnikou, slovníky a odbornou literaturou. Výuka odborných předmětů probíhá ve specializovaných pracovnách a dílnách, jejichž vybavení odpovídá specifickému zaměření oboru.

Efektivita využívání pomůcek a nákladného vybavení odborných pracoven je soustavně sledována vedením školy.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLE GRAFICKÉ, OBORU POLYGRAFIE, V PŘEDMĚTECH: MATEMATIKA, FYZIKA, CHEMIE, VÝPOČETNÍ TECHNIKA, ANGLICKÝ JAZYK, ODBORNÉ PŘEDMĚTY OBORU POLYGRAFIE
--

Realizace vyučovaných oborů

Vyučovaný obor Polygrafie je realizován v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Týdenní hodinové dotace hospitovaných předmětů a rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003 jsou v souladu s učebním plánem pro Střední průmyslovou školu grafickou schváleným MŠMT. Výuka matematiky, fyziky, anglického jazyka a odborných předmětů oboru Polygrafie je v souladu s platnými učebními osnovami. V chemii i výpočetní technice probíhá výuka v souladu s platnými učebními osnovami, avšak ředitel školy využil v obou předmětech povolené možnosti úprav - některá témata byla přesunuta do vyšších ročníků obsahově příbuzných předmětů. To zejména v chemii vedlo k potlačení praktických činností žáků i osvojení si laboratorních návyků. Částečným důvodem této úpravy je ekonomické hledisko.

Výuka ve sledovaném oboru a předmětech probíhá podle platného učebního plánu vyučovaného oboru Polygrafie.

Povinná dokumentace je vedena ve shodě s platnou legislativou. Drobné nedostatky formálního charakteru byly odstraněny v průběhu orientační inspekce.

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Vedení školy se ve své kontrolní činnosti řídí podrobným plánem, má vytvořen systém kontroly naplňování učebních dokumentů a vzdělávacích záměrů školy. S výsledky kontrolní činnosti jsou zaměstnanci pravidelně seznamováni, jsou z nich vyvozovány závěry a přijímána nápravná opatření. Jejich účinnost je následně ověřována.

Kontrolní systém je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu výpočetní technika

Předmět je realizován pouze v 1. ročníku a výuku zajišťuje jedna odborně i pedagogicky způsobilá učitelka. Systematičnost v třídění poznatků a důraz na základní činnosti v příslušném softwaru vedly k osvojení elementárního učiva všemi žáky.

Motivace žáků spočívala především v praktickém využití získaných poznatků, v nabídce alternativních postupů a následné možnosti zrychlení práce. Při dílčích úkonech nebyla vždy plně využita průběžná motivace žáků. Činnost žáků byla učitelkou pravidelně sledována, hodnocena, ve sledované výuce klasifikace nebyla použita. Z předložené dokumentace je patrný systém a dostatečná četnost klasifikace.

Výuka probíhá podle tematického plánu, který je v souladu s platnou učební osnovou. Časová týdenní dotace stanovená v platném učebním plánu pro tento předmět je nižší, než je uvedeno v odpovídající učební osnově. Proto některá témata v rámci povolených úprav byla přesunuta do návazných odborných předmětů ve vyšších ročnících. Bezprostřední příprava učitelky je založena na vyváženém rozvržení učiva a jeho srozumitelné aplikaci.

Po úvodním frontálním shrnutí předchozího učiva se střídavým zapojením všech žáků byla navozena pracovní atmosféra vedoucí k pozvolnému střídání krátkého výkladu nového učiva (s odkazem na praktické použití) a jeho důkladného procvičení. Učitelka pravidelně kontrolovala všechny žáky a ověřovala si, že zadaný úkol všichni samostatně zvládnou. V průběhu výuky pokládala k jednotlivým tématům aktivizující dotazy, které umožnily žákům sdělit osobní znalosti a dovednosti v dané problematice. Rozsáhlejší cvičení s vzájemným propojením získaných poznatků s následnou tvůrčí prací žáka bylo zaznamenáno v menší míře. Také problémové dotazy byly předkládány a následně řešeny převážně jen v jedné skupině. Omezené množství použitých metod a forem výuky vytvářelo ve výuce částečný stereotyp vedoucí k nižší dynamice výchovně-vzdělávacího procesu.

Rozsah učiva odpovídal věku a schopnostem žáků, tempo výuky bylo upraveno tak, aby zadaný úkol zvládli všichni žáci a konkrétní činnost důkladně procvičili. Ve sledované výuce panovaly klidná pracovní atmosféra a vzájemný respekt mezi učitelkou a žáky, avšak vytvořené komunikativní prostředí nebylo žáky vždy plně využito.

Materiální zázemí výpočetní techniky ve sledované výuce bylo účelně využito a umožňovalo žákům seznámení s novějšími verzemi používaného softwaru. Síťové propojení PC vzhledem k omezeným přístupovým právům vyučující nebylo efektivně využito.

Průběh a vzdělávání ve výpočetní technice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu anglický jazyk

Výuka je vedena třemi vyučujícími, dvě jsou učitelky s úplnou kvalifikací a jeden učitel splňuje podmínky odborné, ale nikoliv pedagogické způsobilosti. To poznamenává jeho práci spíše v oblasti volby používaných vyučovacích metod a forem práce, postrádajících větší rozmanitost a efektivitu, nikoliv ve snaze předávat žákům požadované vědomosti a rozvíjet jejich řečové dovednosti. Hodiny obou učitelek byly velmi nápadité, obě plně využívaly veškeré příležitosti k rozvoji komunikativních dovedností žáků.

Motivace v hodinách vyplývala z přirozeného zájmu o ovládnutí cizího jazyka, navíc je posilována vědomím jeho důležitosti v budoucím profesním životě. (Svou roli jistě hraje i skutečnost, že angličtina je volitelným maturitním předmětem.) Úsilí a vnitřní zaujetí učitelek bylo příkladné. Při vstupní motivaci byli žáci informováni o cíli hodiny i jejím rozvržení.

Časové a tematické plány učiva byly vypracovány ve shodě s učebními osnovami a byly dodržovány. Kontrolou maturitních okruhů bylo zjištěno, že část je věnována odborné

problematice dané studovaným oborem a vyžaduje zvládnutí poměrně náročné a rozsáhlé slovní zásoby, druhou část tvoří standardní témata bez zřetele k odbornému zaměření. Náročnost otázek není zcela vyvážená.

V hodinách obou učitelek byli žáci aktivní součástí vyučovacího procesu, byli vtahováni do výkladu promyšleným sledem otázek, pochopení učiva bylo soustavně ověřováno, plně byla využívána práce s chybou i následná zpětná vazba. Prostor pro samostatnou práci byl využíván efektivně. Realizovány byly skupinové formy práce vedoucí k nácviku dialogu a občas přecházející k přirozené spontánní komunikaci mezi žáky a učitelkou i mezi žáky navzájem. Pozitivní hodnocení, povzbuzování a osobní příklad měly na žáky silný vliv a zvyšovaly jejich výkon. Žáci vystupovali sebevědomě, přirozeně a uvolněně. Prokazovali převážně velmi dobré zvládnutí probíraného učiva a požadovaný stupeň dosažených řečových dovedností. V hodinách učitele chyběl důraz na rozvoj ústního projevu, pomalejší tempo a stereotypní postupy práce neprobouzely zájem ani kreativitu žáků.

Výuka probíhala většinou v jazykové učebně, která svým vybavením plně vyhovuje moderním vyučovacím trendům. Vzhledem k počtu hodin jazyků však nastala nutnost učit jazyky i v kmenových učebnách, které nejsou z hlediska vybavení a výzdoby pro předmět motivující. Z pomůcek byly využívány magnetofony, namnožené doplňkové materiály, názorné obrázky a slovníky.

Učitelky dbaly na psychohygienické zásady, hodiny byly vhodně členěny, zařazovány byly aktivity umožňující žákům pohyb po třídě, tempo výuky odpovídalo schopnostem žáků. Komunikativní prostředí bylo vytvářeno zejména v hodinách obou učitelek. Atmosféra chvílemi překypovala činnostmi, spontánností, důležitým faktorem byl přitom vzájemný respekt a důvěra. V práci učitele se projevil rezervy ve využívání aktivizujících prvků, tempu a důrazu na mluvený projev.

Úroveň komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá, vyznačovala se dodržováním dohodnutých pravidel, žáci měli možnost diskutovat o hodnocení své práce i hodnotit se navzájem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů oboru Polygrafie (nauka o materiálu, předtisková příprava, ofset, typografie, dokončovací zpracování, integrace obrazu a textu, příprava výroby, technická redakce)

Odborné předměty jsou vyučovány jednak odborníky s bohatou zkušeností v daném oboru a s mnohaletou pedagogickou praxí, jednak mladými absolventy polygrafických i jiných vysokých škol s vysokým zájmem o obor. Dohromady vytvářejí pracovní kolektiv, ve kterém se vzájemně obohacují o zkušenosti, nové nápady, trendy. Entuziasmus a věrnost profesi jsou základní prvky, od nichž se odvíjí jejich vztah k práci a k předávání vědomostí žákům. Kvalifikační předpoklady jsou vesměs splněny, pouze dva učitelé ještě nemají pedagogickou způsobilost. Tato skutečnost se v žádném případě neprojevila na kvalitě jejich práce.

Ve sledovaných hodinách byla patrná u většiny žáků vysoká vlastní motivace, plynoucí často ze zájmu daného příslušností k rodinnému polygrafickému zázemí. Vhodné metody vyučujících (využívajících propojení s praxí), konkrétnost a adresnost výuky působily rovněž motivačně. Žáci měli možnost si přenášené vědomosti a dovednosti prakticky zkusit a ověřit, posoudit, zda jsou schopni samostatné práce, a při týmově plněném úkolu se mohli hodnotit i mezi sebou.

Všichni učitelé mají vypracované časové tematické plány a dbali na jejich naplňování. Bezprostřední příprava na výuku byla promyšlená, byla sledována návaznost předávaných poznatků. Použité vyučovací metody byly voleny s přihlédnutím ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům, byly účinné a úměrné věku žáků i náročnosti učiva. Vyučující využívali osobních zkušeností svých svěřenců, dávali jim příležitost uplatnit své poznatky z předchozí praxe, učili je pracovat v týmu (a nést odpovědnost za práci v týmu). Dokázali i ryze teoretickou látku prostředky stálé interakce s žáky a pomocí praktických příkladů velmi zpestřit a oživit. Při výkladu učitelé soustavně ověřovali pochopení učiva, podnětnými otázkami aktivizovali žáky a udržovali jejich pozornost. Hodiny praktických cvičení probíhaly v živé pracovní atmosféře, žáci se snažili uplatnit v rámci diskuse (předváděli výsledky své samostatné práce), pro níž jim byl ponecháván dostatek prostoru. Žáci byli ve všech hodinách upozorňováni na všechny souvislosti i chyby, které jsou v praxi běžné. Ve sledovaném vyučování byla uplatňována frontální i skupinová výuka, a to účelně podle probíraného učiva a charakteru hodiny.

Díky značné variabilitě vyučovacích forem a vhodně volenému tempu výuky byly dodržovány psychohygienické zásady.

Žáci měli k dispozici odborně vybavené pracovny, seznamovali se i se strojním vybavením, které se dnes již méně používá, vzhledem k rychlému vývoji oboru. Učili se pracovat i s moderními technologiemi, vybavení je však finančně velice nákladné (cromalin). Ze široké škály pomůcek, které jsou na škole k dispozici, byly využívány denzitometry (každý student měl možnost si nacvičit kalibraci denzitometru v podmínkách měření negativu, odrazové předlohy a diapozitivu), veškeré vybavení v odborné učebně sazby (typy písma, matrice a pod.), počítače (grafický program Quark X Press), názorný materiál z praxe pro tisk ofsetem (měrné a kontrolní proužky, montáže, tiskové desky), zpětné projektory a odborný tisk.

Atmosféra ve sledovaných hodinách byla uvolněná a pracovní. Mezi žáky a učiteli panovaly vzájemná důvěra, respekt a tolerance. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace a chování.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech oboru Polygrafie jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů fyzika a chemie

Oba předměty jsou realizovány pouze v prvním a druhém ročníku. Chemii vyučuje odborně i pedagogicky způsobilá učitelka (nastoupila na počátku tohoto školního roku). Odborná stránka výuky byla věcně správná, její menší pedagogické zkušenosti se projevily v nižší dynamice výchovně-vzdělávacího procesu a v nižší variabilitě metod výuky. Výuku fyziky zajišťuje učitel s odbornou způsobilostí bez pedagogického vzdělání, což se projevilo metodickými nedostatky ve vedení hodin.

Motivace žáků spočívala vedle občasných odkazů na praktický význam probíraného učiva zejména v kontrole jejich znalostí. V chemii byli žáci seznámeni s kritérii hodnocení, které převážně probíhá formou písemného vypracování zadaných úkolů (testy, domácí cvičení), ve fyzice požadavky kladené na žáky při ústním zkoušení byly nevyvážené. Ve sledované výuce nebylo zaznamenáno hodnocení průběžné práce nebo znalostí žáků při frontálním opakování.

Fyzika a chemie (nejsou volitelnými maturitními předměty) se vyučují podle platných učebních plánů a učebních osnov, jež jsou rozpracovány v tematických plánech, které postupně naplňují (výjimkou byla chemie ve druhém ročníku, kde v důsledku nerovnoměrného rozložení učiva byl zaznamenán dvouměsíční předstih). Předepsané výběrové učivo nebylo předmětovou komisí přesně určeno (viz zápisy předmětové komise) a ani v tematických plánech nebylo

konkretizováno. Laboratorní práce stanovené platnou učební osnovou nebyly ve školním roce 2001/2002 (viz třídní knihy) realizovány a jejich konání není v plánu ani tento školní rok, čímž není naplňován výchovně vzdělávací cíl uvedený v platné učební osnově (...žák ovládá jednoduché laboratorní techniky, provádí laboratorní práce dle písemných návodu ...). Ředitel školy využil možnosti úprav učební osnovy (30%) tím, že realizaci laboratorních prací přesunul do návazných předmětů ve vyšších ročnících v propojenosti na odbornou složku výuky. Bezprostřední příprava učitelky chemie na výuku byla zaměřena na odbornou stránku učiva a tvorbu zadání písemných testů a úkolů, méně se zaměřila na využití různých metod a forem výuky a jejich střídání vedoucí k většímu zapojení žáků do výchovně-vzdělávacího procesu. V bezprostřední přípravě učitele fyziky chybělo ujasnění a zdůraznění základního učiva a hlubší promyšlení návaznosti probíraného učiva.

V úvodu sledovaných hodin po kontrole domácích úkolů a jejich správného řešení proběhlo frontální opakování předcházejícího učiva nebo písemný test (v chemii) nebo ústní zkoušení (ve fyzice). Ve druhém ročníku v chemii zadání testu obsahovalo pouze učivo prvního ročníku bez návaznosti k aktuálně probíranému tématu. Ústní zkoušení ve fyzice zabíralo neúměrně dlouhý čas, takže formulované výukové cíle nebyly vždy splněny. V následném srozumitelném výkladu doplněném aktivizujícími otázkami byli žáci seznámeni s novým učivem bez využití didaktické techniky či demonstrační ukázky, posléze byl žákům diktován zápis do sešitu. Obsah učiva byl žákům faktograficky předkládán, nebyla účelně využita zpětná vazba, přestože některá témata měla mezipředmětový charakter. Naopak ve fyzice stálé zdůrazňování vazby na funkční vztahy a grafy v matematice bylo jednostranné a často až na úkor fyzikální podstaty problému. Žáci byli vedeni k aplikaci získaných poznatků na příkladech a k hledání souvislostí mezi jednotlivými jevy, ale měli poměrně malý prostor pro vyjadřování. V závěru většiny hodin prováděli učitelé shrnutí učiva sami, aniž by ověřili zda žáci učivo pochopili.

Výuka probíhala v kmenových učebnách přiměřeným tempem a odpovídala věku a schopnostem žáků. Psychohygienické zásady byly dodrženy. Žáci respektují pravidla stanovená vyučujícími, ale použité metody práce málo vedly k rozvíjení komunikativních schopností žáků a komunikace byla spíše jednocestná (od učitele k žákovi).

Ve sledované výuce nebylo využito materiální zázemí jak po stránce didaktické techniky, tak i z hlediska pomůcek a chemikálií, jen v jedné hodině fyziky měli žáci možnost prohlédnout si přístroj, ale jeho funkce byla popsána pouze teoreticky. Žáci nemají učebnice, v chemii systematicky pracovali s vlastní tabulkou chemických prvků. Hlavním studijním pramenem jsou sešity, v chemii vedené pečlivě, ve fyzice s neúplnými záznamy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů fyziky a chemie jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Předmět vyučují tři učitelé. Plná aprobovanost učitelek a jejich schopnost efektivně stimulovat žáky k aktivitě se projevila ve výborné úrovni výuky, neúplná kvalifikovanost učitele měla nepříznivý vliv hlavně na metodické vedení výuky.

Žáci byli v převážné části výuky stimulováni pochvalou. Jsou hodnoceni písemnou i ústní formou a frekvence známek je vyhovující. Kontrolou předložených písemných prací z letošního i minulého školního roku bylo zjištěno, že práce žáků byly objektivně ohodnocené. V paralelních třídách jsou, dle možností, zadávány srovnávací písemné práce, které jsou analyzovány a jsou z nich vyvozeny závěry.

Probírané učivo bylo v souladu se zpracovanými tematickými časovými plány učitelů, které respektují platné učební osnovy. Žáci třetích a čtvrtých ročníků mají v nabídce volitelných předmětů matematický seminář. V tomto školním roce je realizován pro žáky třetích ročníků jako dvouletý a pro žáky čtvrtých ročníků jako jednoletý. V obou skupinách má prohlubující a rozšiřující charakter. Maturitní témata rozsahem i obsahem odpovídají požadavkům učebních osnov.

Většina sledovaných hodin byla po obsahové stránce velmi dobře připravena. Výuka frontální, která byla omezena na nezbytnou míru, se střídala se skupinovou a se samostatnou prací žáků, při níž učitelky respektovaly jejich individuální vzdělávací potřeby. Průběžně se přesvědčovaly o míře pochopení učiva, vedly žáky k hledání návazností v probíraném učivu, k sebekontrolě, k práci s chybou a k úvahám o vhodnosti použitých metod při alternativních postupech řešení příkladů. Respektovaly jejich osobnost a vytvářely jim prostor k diskusi a vyjadřování vlastního názoru. Pravidelně zadávané domácí úkoly kontrolovaly.

Část výuky postrádala systematickosti a probíhala stereotypně, kdy neaprobovaný učitel pracoval s jedním žákem u tabule a ostatní si zapisovali do sešitu. Namátkovou kontrolou sešitů žáků bylo zjištěno, že jejich záznamy jsou neúplné a nepřesné. Žáci neměli vytvořen potřebný prostor pro aktivní učení. Zadávané domácí úkoly nekorespondovaly svou náročností s příklady řešenými ve škole.

Mezi učiteli a žáky je přátelský a partnerský vztah, tempo práce žáků bylo rozdílné v závislosti na osobnosti jednotlivých učitelů a jejich schopnosti optimálně organizovat výuku.

Učitelky připravují pro žáky pracovní materiály se soubory příkladů a pravidelně pracují se sbírkami úloh. Žáci mají možnost využívat individuální konzultace.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou zjišťovány prostředky obvyklými ve školní praxi, ověřování hloubky a nárůstu vědomostí žáků je prováděno zkoušením, písemnými pracemi, kontrolou samostatných prací žáků v rámci jejich odborné činnosti v oboru. Hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech jsou adekvátní věku žáků.

Předmětové komise analyzují výsledky a podávají podněty pro jednání vedení školy, aby na základě zjištěných závěrů mohla být přijata nápravná opatření, případně v souladu s vývojem oboru přizpůsobeny učební plány. Vedení školy svou hospitační a kontrolní činností sleduje, jak se kvalita práce učitelů promítá do výsledků dosahovaných žáky školy. Souhrnné klasifikační výsledky jsou uváděny v záznamech pedagogických rad a ve výroční zprávě.

O výsledcích vzdělávání vypovídají rovněž výsledky maturitních zkoušek. Ve školním roce 2001/2002 z 86 maturujících prospělo 27 s vyznamenáním a ostatní prospěli. Významným ukazatelem je i úspěšnost žáků v přijímacím řízení na vyšší typ školy, a zejména fakt, že o absolventy je velký zájem v polygrafických podnicích, v redakcích periodik, nakladatelstvích, vydavatelstvích a galeriích.

Výsledky vzdělávací činnosti školy se projevují rovněž v mimoškolní činnosti, v úspěšné účasti v soutěžích, přehlídkách a výstavách (výstavy a prezentace prací žáků v prostorách školy, výstava na Universitě v Pardubicích, výstava v síni Ostravské university, Schola Pragensis, Veletrh knihy Praha 2002, prezentace maturitních prací žáků na zámku v Kladně, výstava prací žáků oboru Polygrafie na výstavě tisku v Národním technickém muzeu).

Škola provádí soustavnou evaluaci prezentací žákovských prací, odbornými přednáškami žáků, pořádáním odborných kolokvií k vyučovaným oborům ve spolupráci se Svazem polygrafických

podnikatelů. Cenné náměty, které z nich vzešly, se promítly do úpravy učebního plánu v oboru Polygrafie realizovaného již v tomto školním roce.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaném předmětu orientační inspekce hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se Zřizovací listinou.

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická. má rozsáhlé kontakty se zahraničím, a to zejména prostřednictvím účasti ve vzdělávacích programech EU - Socrates (Lingua, Comenius, Leonardo).

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Závazné limity regulace zaměstnanosti, tj. limit finančních prostředků na platy, limit finančních prostředků na ostatní platby za provedenou práci a sledovaný ukazatel limit počtu zaměstnanců nebyly v kontrolovaném roce překročeny.

Zúčtování přidělených státních prostředků za sledované období proběhlo v termínu podle platné legislativy a pokynu zřizovatele - Magistrátu hlavního města Prahy, který vycházel z metodiky rozpisu rozpočtu MŠMT.

Státní prostředky byly použity v souladu s jejich přidělením a byly vyčerpány.

Výroční zpráva o hospodaření školy je zpracována formou rozboru o hospodaření školy za rok 2001. Tvoří ji tabulková část, která obsahuje údaje o hospodaření s finančními prostředky ze všech zdrojů, ze kterých je škola financována.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Úplné znění zřizovací listiny organizace ze dne 26. října 2001 vydané MHMP s účinností od 1. ledna 2001.
2. Rozbor o hospodaření školy za rok 2001
3. Výroční zpráva za školní rok 2001/2002
4. Rozhodnutí MŠMT č.j. 27 333/01-21 ze dne 7. prosince 2001 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 3. dubna 2001
5. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu, střední odborné škole, konzervatoři podle stavu k 30. září 2001
6. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu, střední odborné škole, konzervatoři podle stavu k 30. září 2002
7. Výkaz Škol (MŠMT)) V 10-01 o vyšší odborné škole podle stavu k 15. říjnu 2001
8. Výkaz Škol (MŠMT)) V 10-01 o vyšší odborné škole podle stavu k 30. září 2002

9. Doklad o jmenování ředitele do funkce vydaný MŠMT č.j. 19 930/96-60 dne 1. července 1996 s účinností od 1. srpna 1996
10. Doklad o potvrzení ve funkci ředitele vydaný MHMP č.j. SKU-08/746 2001 dne 27. srpna 2001
11. Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy dle předmětů sledovaných inspekcí pro potřebu posouzení jejich dosažené odborné a pedagogické způsobilosti
12. Náležitosti personální dokumentace a pracovní smlouvy s platovými výměry zaměstnanců s osobními čísly 11, 12, 16, 60, 331 dle aktuálního stavu.
13. Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení II na rok 2001 ze dne 29. listopadu 2001 vydané MHMP – odborem školství
14. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2001 ze dne 7. prosince 2001 vydané MHMP – odborem rozpočtu a účetnictví
15. Zásady pro hospodaření s prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb pro rok 2001 a rozpočet fondu ke dni 1. ledna 2001
16. Výkazy Škol (MŠMT) P1-04 čtvrtletní výkazy o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001- zařízení 33 a zařízení 41
17. Zásady pro vedení účetnictví ze dne 1. září 1996 a účtový rozvrh na rok 2001
18. Výstupy z účetnictví za rok 2001 – rozvaha, rozbor nákladů, výkaz zisku a ztráty, hlavní účetní kniha
19. Mzdové listy za rok 2001
20. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr za rok 2001 hrazených ze státního rozpočtu – dohody o provedení práce v roce 2001
21. Faktury č. 232, 303, 407, 436 z roku 2001
22. Účetní doklady č. 33/4,102/6, 95/5, 104/6, 104/8, 95/1,
23. Plány řízení a kontroly na školní roky 2001/2002 a 2002/2003
24. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2001 ze dne 23. ledna 2002
25. Vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2001 – doklad č. 70/2002 z 9. července 2002
26. Učební osnova předmětu výpočetní technika schválená MŠMT ČR dne 7. září 1998 s čj. 25875/98 23 s platností od 1. září 1999
27. Učební osnova předmětu chemie schválená MŠMT ČR dne 21. července 1998 s čj. 23 212/98-23/230 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem
28. Učební osnova předmětu cizí jazyk schválená MŠMT ČR dne 18. června 1990, s čj. 18664/90-35 s účinností od 1. září 1990 počínaje 1. ročníkem
29. Učební osnovy polygrafických předmětů schválených MŠMT ČR dne 13. června 2002 s čj. 21350/2002-23 s platností od 1. září 2002 pro VOŠ grafická a SPŠ grafická
30. Učební osnova předmětu matematika schválená MŠMT ČR dne 14. července 2000 s čj. 21307/2000-22 s účinností od 1. září 2000
31. Učební osnova předmětu fyzika schválená MŠMT ČR 5. června 1990 s čj. 17686/90-21, s účinností od 1. září 1990
32. Třídní knihy a výkazy za školní rok 2002/2003 a 2001/2002
33. Zápisy z předmětových komisí za školní rok 2002/2003

34. Tematické plány sledovaných předmětů na školní rok 2002/2003
35. Plán řízení a kontroly pro školní rok 2002/2003
36. Statut vedoucího oddělení a vedoucího předmětové komise
37. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2001/2002
38. Protokol o absolutoriu 2002
39. Protokol o maturitní zkoušce 2002
40. Vnitřní řád školy

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve všech sledovaných předmětech jsou ovlivněny profesní zaujatostí, nadšením, odbornou a pedagogickou způsobilostí naprosté většiny učitelského sboru. Věková skladba vypovídá o stárnutí sboru, neboť vzhledem k finančnímu ohodnocení není mezi mladými vzdělanými odborníky v daném oboru velký zájem o pedagogické působení. Předpokladem úspěšné práce učitelů vybraných předmětů jsou jejich osobnostní předpoklady, pozitivní vztah k žákům a učitelské profesi a přiměřená náročnost v požadavcích kladených na žáky.

Škola má vhodné podmínky pro výuku všeobecně-vzdělávacích a zejména odborných předmětů, a to i přes finanční náročnost a mnohdy nedostupnost nejmodernějšího vybavení. Materiálně-technické zabezpečení vzdělávání a výchovy vytváří velmi dobré předpoklady pro naplňování jedinečného zaměření školy. Pomůcky v hodinách byly využívány účelně a efektivně. Nedostatek odborných učebnic škola řeší vlastní produkcí, drahé přístroje a stroje získává zatím díky přízni polygrafických výrobců a sponzorů. Prostorové možnosti školy jsou na samé hranici únosnosti, situace se zhoršila v důsledku letošní povodně.

Inspekční tým sledoval a hodnotil průběh a výsledky vzdělávání v předmětech všeobecně-vzdělávacích (chemii, fyzice, matematice, výpočetní technice a angličtině) a v odborných předmětech (typografii, předtiskové přípravě, integraci obrazu a textu, ofsetu, dokončovacím zpracování, přípravě výroby a technické redakci). Bylo shledáno, že záměr poskytovat žákům poznatky a vědomosti ze všech oblastí polygrafické výroby je úspěšně naplňován. Ve výuce všeobecně-vzdělávacích předmětů byly vedle frontální výuky často uplatňovány metodické postupy vedoucí ke komunikaci mezi žáky, týmové práci, k prezentaci a sebehodnocení. Stereotypní přístup k výuce u některých vyučujících vedl k omezení aktivity žáků. V odborných předmětech jak v teoretické přípravě tak v praktických cvičeních se uplatňovala zejména odbornost a kreativita učitelů, což má zásadní vliv na studijní výsledky žáků. Výrazným pozitivem byla přátelská a tvůrčí atmosféra v hodinách.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období vynaloženy efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Ve sledované oblasti a v kontrolovaném období nebylo zjištěno nevhodné čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jitka Žáková	Jitka Žáková v.r.
Člen týmu	Ing. Milan Chmelař	Milan Chmelař v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Mgr. Marie Knížová
PhDr. Bohumil Kudera
Šárka Snížková

V Praze dne 12. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .18. listopadu 2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
PhDr. Jan Sehnal	Jan Sehnal v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohroží průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	27. ledna 2003	010 0072/03-5160
Rada školy -	-	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány

